

Energie- en klimaatactieplan

Het addendum bij het energie- en klimaatactieplan van

Vosselaar

kwam tot stand met de hulp van provincie Antwerpen en IOK

ADDENDUM BIJ ENERGIE- EN KLIMAATACTIEPLAN

0 Inleiding

In 2019 ondertekende Vosselaar het Burgemeestersconvenant 2030 voor klimaat en energie. Op 3 juni 2021 keurde de gemeenteraad het energie- en klimaatactieplan goed. Dit omvatte een probleemanalyse, de visie en doelstellingen richting 2030 en acties voor de periode 2020-2025. Dit engagement voor een gezonde en leefbare regio werd hernieuwd tijdens de Staten-Regionaal van de Kempen op 13/06/2025.

In dit addendum worden binnen het kader van dit energie- en klimaatactieplan: (i) bijkomende of gewijzigde strategische en operationele doelstellingen geformuleerd; (ii) de acties tijdens de meerjarenplanning 2026-2031 weergegeven; (iii) steracties diepgaander uitgewerkt en de (iv) de klimaatbegroting weergegeven. In de bijlage vindt men een volledig overzicht van alle doelstellingen en indicatoren van het aangepaste klimaatactieplan.

Het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie werd in 2008 door de Europese Commissie gelanceerd met de ambitie om lokale besturen te engageren om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Europese Unie te behalen en zelfs te overtreffen. Bijna alle steden en gemeenten in Vlaanderen hanteren dit als beleidskader voor hun klimaatbeleid. Ze worden hiervoor ondersteund door de territoriale coördinatoren: de Vlaamse overheid, de provincies en de streekintercommunales.

In de Kempen is het project gekend onder de naam Kempen2030. Ondertekenaars van Kempen 2030 concretiseren in deze samenwerking de visie van het Burgemeestersconvenant:

'Met het burgemeestersconvenant engageren we ons om stappen te zetten richting koolstofarme en veerkrachtige dorpen en steden met toegang tot betaalbare, veilige en duurzame energie. Als onderdeel van het Europees Burgemeestersconvenant zullen we doorgaan met (1) het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op ons grondgebied, (2) het vergroten van de veerkracht en de voorbereiding op de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, en (3) het aanpakken van energiearmoede als een van de belangrijkste maatregelen om een rechtvaardige overgang te waarborgen.'

Deze visie wordt in onderstaande hoofdstukken verder vertaald in doelstellingen en acties. Dit addendum werd opgemaakt met ondersteuning van provincie Antwerpen en IOK.

1 Doelstellingen

Het Burgemeestersconvenant en de lokale klimaatplannen zijn opgebouwd rond drie pijlers: mitigatie, adaptatie en energiearmoede.

1.1 Mitigatie: vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

We willen tegen 2030 **40% minder CO₂** uit te stoten t.o.v. 2011¹. Dat wil zeggen dat er in 2030 in Vosselaar nog maximum 19.773 ton CO₂ uitgestoten mag worden.

De doelstelling voor 2030 blijft hetzelfde en ligt in lijn met de Vlaamse en nationale klimaatdoelstelling voor België.² Tegen 2050 zal de hele EU, conform de Europese klimaatwet, klimaatneutraal moeten zijn.

1.2 Adaptatie: de veerkracht versterken

Adaptatie is het proces van aanpassing aan het huidige of toekomstige klimaat en aan zijn effecten, om de nefaste gevolgen ervan af te zwakken of gunstige opportuniteiten te benutten. We integreren klimaatadaptiestrategieën (noodplanning, ontharden, vergroenen, ruimte maken voor water, ventileren, het beheersen van warmteopname en afschermen van klimaatrisico's) in alle facetten van het lokaal beleid, zodat bestaande en toekomstige risico's van hittestress, droogte en wateroverlast kleiner worden.

We vertalen deze ambitie in de volgende drie strategische doelstellingen, die de lokale vertaling zijn van de doelstellingen van het Vlaamse klimaatadaptatieplan.³ Deze zijn telkens ook gekoppeld aan impactindicatoren. Deze drie strategische doelstellingen hebben gemeenschappelijk dat ze de impact van het klimaat willen stabiliseren op het huidige niveau, ondanks de oplopende klimaateffecten door de wijzigende klimaattoestand.

¹ Bron: Alle CO₂-cijfers komen van de inventarissen die het VITO maakt in opdracht van Departement Omgeving en VEKA. Te raadplegen via provincies in cijfers.

² Het is complex om deze doelstellingen met elkaar te vergelijken, aangezien het om verschillende sectoren, broeikasgassen en referentiejaar gaat. Ondertekenaars verbinden zich er toe om: 'middellange- en langetermijndoelstellingen vast te stellen die stroken met de EU-doelstellingen (Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 55% tegen 2030 t.o.v. 1990) en minstens even ambitieus zijn als onze nationale doelstellingen'.

³ Bron: <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/klimaat-en-milieu/klimaat/vlaams-klimaatadaptatieplan>

1.2.1 Hittestress

OD 2.3 We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.

- *Indicator:* Hittegerelateerde sterfte. ⁴
- *Eenheid:* Absoluut cijfer
- *Streefwaarde:* 1 sterfgeval (zelfde waarde als basisjaar)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 1 sterfgeval per jaar volgens klimatologisch gemiddelde 2000-2019
- *Basisjaar:* 2019
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid:* 5 sterfgevallen per jaar in 2050
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Extreme hitte
- Meest kwetsbare groepen: Ouderen, jonge kinderen, mensen in slechte huisvesting, mensen met chronische ziektes, personen in een sociaal isolement, daklozen, zwangere vrouwen
- *Bron:* [Hitte-impacttool Departement Zorg](#)

1.2.2 Droogte

OD 7.4 We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.

- *Indicator:* Hydrologische droogte: aandeel waterlopen in de gemeente dat (bijna) droogvalt in een gemiddeld jaar.⁵
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (6,3% bijna droge waterlopen in de gemeente)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 6,3% bijna droge waterlopen tijdens een droogte die gemiddeld om de twee jaar voorkomt, volgens het klimatologisch gemiddelde tijdens de periode 1976-2005
- *Basisjaar:* 2005⁶
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Droogte en waterschaarste
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 20,3%
- *Bron:* VMM klimaatportaal [via provincies in cijfers](#)

⁴ Dit is het aantal geschatte aantal sterfgevallen, tijdens een enkele zomerperiode (1 april - 30 september), die veroorzaakt worden door hitte. Meer info vindt u in de handleiding en rapport over de hitte-impacttool.

⁵ Bijna droge waterlopen in een gemiddeld jaar (% met minder dan 0,25 liter/seconde): aandeel van de bijna droge waterlopen waar het debiet (excl. lozingen) onder de 0,25 l/s zakt tijdens een droge periode die om de 2 jaar voorkomt.

⁶ Het basisjaar 2005 staat hier eigenlijk voor het klimatologisch gemiddelde in de periode 1975 en 2005

1.2.3 Wateroverlast

OD 7.5 We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.

- *Indicator:* gebouwen met risico op wateroverlast⁷
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (4,7 % gebouwen met wateroverlast)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 4,7% gebouwen met risico op wateroverlast volgens het gemiddelde klimaat tussen 1976-2005
- *Basisjaar:* 2019⁸
- *Bedreiging die wordt aangepakt:* wateroverlast en overstromingen
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 8,2%
- *Meest kwetsbare groepen:* alle groepen
- *Bron:* VMM Klimaatportaal via [provincies in cijfers](#).

1.3 Energiearmoede verlichten

Hoe zorgen we ervoor dat de klimaattransitie sociaal rechtvaardig gebeurt? Heel wat mensen kunnen hun energiefactuur nu al met moeite betalen. Investeren in een warmtepomp of een elektrische wagen is dan helemaal onhaalbaar. De strijd tegen energiearmoede en een rechtvaardige transitie zijn daarom vanaf 2025 een derde, nieuwe pijler van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie, naast mitigatie en klimaatadaptatie.

Tijdens het komende meerjarenplan 2026-2031 onderneemt Vosselaar acties die ervoor zorgen dat meer mensen hun energiefacturen kunnen betalen; de woning duurzaam kunnen koelen of verwarmen en voldoende klimaatvriendelijke mobiliteitsopties hebben om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. We nemen daarom de volgende strategische doelstelling op.

We zetten actief in op het aanpakken van energiearmoede in de periode 2025-2030 om zo een rechtvaardige transitie mogelijk te maken.

⁷ Aantal gebouwen dat getroffen wordt door afstroming bij intense regenval met een kans van eenmaal in de 1.000 jaar. Dit omvat ook de gebouwen met een grotere kans tot wateroverlast.

⁸ Basisjaar is 2019 omdat de status quo is berekend op basis van kaarten met gebouwen uit 2019 en volgens het klimatologisch gemiddelde in de periode 1976 en 2005.

In Vlaanderen ervaarde in 2022 16,4% huishoudens een vorm van energiearmoede.⁹ Gezinnen in energiearmoede besparen zodanig op hun verbruik dat ze hun woning niet adequaat verwarmen, kampen met veel te hoge energiekosten in verhouding tot hun inkomen en/of vrezen om financiële redenen hun woning niet te kunnen verwarmen. Zo stapelen schulden op of zetten zichzelf in de kou om deze te vermijden. Er zijn geen lokale cijfers beschikbaar die duidelijk aangeven hoeveel mensen zich in energiearmoede bevinden. Op basis van een vergelijking van verschillende indicatoren rond armoede ligt het aandeel gezinnen in energiearmoede in Vosselaar vermoedelijk lager dan het Vlaamse gemiddelde.¹⁰ Ook het aandeel van de huishoudens dat aangeeft betalingsmoeilijkheden te hebben om de factuur voor energie en water te betalen (5,5%), ligt in Vosselaar lager dan het gemiddelde in Vlaanderen.¹¹

Deze strategische doelstelling wordt daarom verder geconcretiseerd in nieuwe operationele doelstellingen rond lokaal beschikbare en relevante indicatoren zoals gezinnen met betalingsmoeilijkheden en sociale huisvesting.

1.3.1 Betalingsmoeilijkheden

Ontbindt een leverancier het contract met een gezin vanwege betaalachterstanden? En vindt dat gezin niet tijdig een andere leverancier? Dan wordt hij klant bij de distributienetbeheerder Fluvius. Die neemt in Vlaanderen de rol van sociale leverancier op zich.

OD 9.1 Het aandeel huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen blijft status quo tussen 2025 en 2030.

- *Indicator:* Huishoudelijke afnemers beleverd door Fluvius als sociale leverancier wegens wanbetaling voor elektriciteit en gas
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde elektriciteit:* 1,3%
- *Streefwaarde aardgas:* 1,1%
- *Streefjaar :* 2030
- *Basisjaar waarde elektriciteit:* 1,3%
- *Basisjaar waarde aardgas:* 1,1%
- *Basisjaar:* 2025

⁹ Bron: Barometer Energiearmoede: [https://media.kbs-frb.be/nl/media/10491/Barometer Energiearmoede 2023 DEF](https://media.kbs-frb.be/nl/media/10491/Barometer_Energiearmoede_2023_DEF)

¹⁰ Bron: Armoederapport [PinC](#)

¹¹ Bron: Betalingsmoeilijkheden energie en water uit de stads en gemeentemonitor via [PinC](#). Cijfers voor 2023.

- *Bron:* [Open Data Fluvius](#)

1.3.2 Sociale huisvesting

Sociale woningen zijn een sociaal rechtvaardige klimaatmaatregel. Ze combineren drie doelen: betaalbaar wonen, verlaagde energiekosten en verminderde uitstoot voor een publiek dat onvoldoende terecht kan op de private koop of huurmarkt. De uitbreiding en renovatie van het patrimonium samen met de woonmaatschappijen is dus een belangrijk voorbeeld van sociaal klimaatbeleid.

Het bindend sociaal objectief (BSO) is het minimumaandeel sociale woningen dat er zou moeten zijn. De Vlaamse Regering engageert zich in het regeerakkoord en de beleidsnota Wonen om vanaf 2026 werk te maken van een nieuw BSO. Concreet wil ze een gewestelijk minimumdoel vooropstellen, dat wordt vertaald naar de werkingsgebieden van de woonmaatschappijen. Lokale besturen krijgen daarbij de ruimte om, in overleg binnen hun werkingsgebied, mee te bepalen hoe dit doel wordt ingevuld. Lokale besturen hebben heel wat instrumenten om dit BSO te realiseren via eigen patrimonium of door woningen in te huren.

OD 9.2 Het aantal sociale huurwoningen stijgt met 34 in de periode 2025-2031.

- *Indicator:* Officiële statistiek sociale huurwoning per 100 particuliere huishoudens
- *Eenheid:* absoluut
- *Basisjaar waarde:* 143 verhuurde sociale woningen in totaal in Vosselaar
- *Basisjaar:* 2023
- *Streefwaarde sociale woningen:* 177 verhuurde sociale woningen in totaal in Vosselaar
- *Streefjaar:* 2031
- *Bron:* [Agentschap wonen in Vlaanderen – provincies in cijfers](#)

2 Acties 2026-2030

Speerpunten	Mitigatie	Adaptatie	Energie-armoede
Gemeentelijk patrimonium -55% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	☒	☐	☐
Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	☐	☒	☐
Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	☒	☒	☐
Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	☒	☐	☒
Systematische keuze voor alternatief vervoer	☒	☐	☒
Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	☒	☐	☐
Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	☐	☒	☐
Burgerparticipatie	☒	☒	☐
Energiearmoede preventief en curatief aanpakken	☒	☒	☒

2.1 Gemeentelijk patrimonium -55% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
1	Mit	Opvolgen van het energieverbruik van de gemeentelijke gebouwen en transitie van het energieverbruik naar hernieuwbare energie	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	GEM MJP0845 AGB MJP1522 OCMW MJP1464
2	Mit	Aanpassen van het administratief centrum	Steven Struyven	MJP0938
3	Mit	Energiezuinige (ver)nieuwbouw met focus op gebouwschil en energiebesparing	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	MJP001082 MJP001071 MJP001549
4	Mit	Masterplanning gebouwenpatrimonium	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	MJP001556 – Patrimoniumplan
5	Mit	Gebruik maken van deelmobiliteit	Jelle Beyens	zie actie nummer 26
6	Mit	100% verleden van de openbare verlichting	Steven Struyven	
8	Mit	Geleidelijke elektrificatie van machines	Steven Struyven	MJP0944 MJP0978 MJP0144

2.2 Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
10	Mit & Ada	In het centrumgebied wordt gestreefd naar een verweving van woonfunctie met centrum ondersteunende voorzieningen/activiteiten. Functies die qua schaal en (mobiliteits-) impact in conflict gaan met de functie wonen, en hierdoor dus ook hinder naar de omgeving veroorzaken, zijn niet toegelaten. In het hart van het centrumgebied, omgeving van het centrumplein en kerk, is het aangewezen om aan wonen verwante functies en vooral handel en horeca te voorzien op het gelijkvloers. Binnen het kernwinkelgebied wordt handel gestimuleerd. Deze richtlijn zorgt ervoor dat er voldoende dynamiek aanwezig is en dat i.k.v. duurzame mobiliteit voldoende voorzieningen op wandel- en fietsafstand bereikbaar zijn.	Nico en Inge Van Goubergen	Reguliere werking
12	Ada	Na het opmaken van het hemelwater- en droogteplan (2023), nemen we concrete acties voor de herinrichting van het openbaar domein in functie van ontharding en meer infiltratie en buffering van hemelwater. Project 1 Rietloop (levend water of steeple)	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	AGB MJP1527 GEM MJP0979
13	Ada	Na het opmaken van het hemelwater- en droogteplan (2023), nemen we concrete acties voor de herinrichting van het openbaar domein in functie van ontharding en meer infiltratie en buffering van hemelwater. Project 2: Bij onderhouds, herstellings- en herinrichtingswerken aan wegen worden acties afgestemd op het HWDP. Bijvoorbeeld Oude Baan.	Steven Struyven en Inge Bruynooghe. Jelle en Jan Peeraer	zie actie nummer 22

14	Ada	Na het opmaken van het hemelwater- en droogteplan (2023), nemen we concrete acties voor de herinrichting van het openbaar domein in functie van ontharding en meer infiltratie en buffering van hemelwater. Project 3: Ontharden van kleinere stukken, boomspiegels vrijmaken, plantsoenen en groenaanleg. Ondersteund door acties zoals tegelwippen, tuinstraten, campagne 'Vosselaar breekt uit', ...	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	MJP000115
15	Ada	Na het opmaken van het hemelwater- en droogteplan (2023), worden ingrepen in het openbaar domein doorgevoerd op vlak van ontharding, infiltratie en vergroening, als er ook riolerings- (onderbouw) werken moeten gebeuren. Projectverzameling 4: Bij de rioleringswerken Dennendreef-Zwartgoorloop (fase 2) en fase 3 Heidestraat-Boskant) en Beersebaan wordt gekozen voor een nieuw dwarsprofiel; minder verharding, meer groen en ruimte voor water.	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	MJP0925 MJP0926
16	Ada	Na het opmaken van het hemelwater- en droogteplan (2023), nemen we concrete acties voor de herinrichting van het openbaar domein in functie van ontharding en meer infiltratie en buffering van hemelwater. Project 5: Witte Wijk	Steven Struyven en Inge Bruynooghe	MJP0934

2.3 Private ontwikkelingen klimaatproof sturen

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
17	Mit en Ada	beleidsvisie Ruimte 23-50 vertalen in stedenbouwkundige verordening, opleggen in vergunningen	Nico en Inge Van Goubergen	MJP001260

2.4 Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
19	Mit	Sensibiliseren inwoners en faciliteren van projecten i.v.m. duurzaam omgaan met energie in woningen Huishoudens zijn de belangrijkste bron van CO ₂ -uitstoot in onze gemeente. We zetten daarom sterk in op het sensibiliseren van onze inwoners en het faciliteren van projecten rond het verduurzamen van woningen.	Kordia, Katrien Huibrechts	Zie actie nummer 27
20	Mit en EnA	Verbeteren woonkwaliteit We streven ernaar om onze inwoners kwalitatief te laten wonen in Vosselaar. Bij ons woon- infopunt, dat Stadsregionaal wordt georganiseerd, kan de bevolking gratis advies en informatie inwinnen over premies voor (ver)bouwen, energiebesparende maatregelen, energieleningen, kwaliteit en veiligheid, duurzaamheid, levenslang en aanpasbaar wonen, betaalbaar wonen, huurwetgeving, sociaal huren-lenen- kopen... kortom alle vragen die betrekking hebben op kwalitatief wonen in Vosselaar.	Kordia, Nico Gillis	MJP00196

2.5 Systematische keuze voor alternatief vervoer

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP

22	Mit & EnA	Uitvoeren mobiliteitsplan	Jan Peeraer, Jelle Beyens	MJP001553
23	Mit & EnA	Blijven inzetten op de voordelen van fietsen (lopen, wandelen,...)	Jan Peeraer, Jelle Beyens	MJP000896
24	Mit	Via Vervoersregio Kempen werkt Vosselaar samen aan het verduurzamen van de mobiliteit	Jan Peeraer, Jelle Beyens	Zie actie nummer 22
25	Mit	Vosselaar blijft acties ondernemen die het gebruik van duurzame vervoermiddelen promoten. We focussen op 'helm op fluo top', strapdag en doordachte keuzes bij heraanleg centrum en schoolomgeving. Bedenken en uitwerken nieuw project om jongeren en hun ouders te motiveren voor duurzame vervoersmiddelen.	Jelle Beyens	MJP000119
26	Mit & EnA	Vosselaar zet in op autodelen, onderzoekt de opportuniteiten ervan binnen de gemeente.	Jelle Beyens	MJP000821

2.6 Transitie van fossiel naar hernieuwbaar

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
27	Mit	Traditionele energiebronnen zijn eindig en dragen bij aan klimaatverandering. De transitie naar duurzame energiebronnen is bijgevolg nodig, voor ons, voor onze kinderen en voor onze planeet. We zetten als gemeente in op het produceren van duurzame energie, zowel bij de eigen gemeentelijke gebouwen als bij de inwoners. Focus ligt in deze actie op motiveren inwoners.	Katrien Huibrechts, Jelle Beyens	MJP000105

2.7 Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie

Nr.	Mit /	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
-----	----------	-------	-------------------	-------------------

	Ada / EnA			
29	Ada	Promoten van groen woondorp Vosselaar als sterk merk.	Katrien Huibrechts, Seppe Van Beek , Inge Bruynooghe	MJP000049
30	Ada	Verderzetten van het gemeentelijk bomenbeleid.	Steven Struyven , Inge Bruynooghe Stijn Claes (GISwerking) Jelle Beyens, Dries Van Mierlo	MJP000724 MJP000912
31	Ada	Het behoud en versterken van de groene buffers en groene verbindingen versterken de compacte kern. Door voldoende (zichtbare) open ruimte te behouden blijft de algemene ervaring van een dorp aanwezig.	Nico Gillis	Zie actie nummer 17
35	Ada	Concrete acties uit het hemelwater- en droogteplan worden uitgewerkt: Project "Konijnenberg tot Cingel: meer groen en levendigheid in het centrum" (EFRO project)	Steven Struyven, Inge Bruynooghe	MJP1061

2.8 Burgerparticipatie

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
37	Mit & Ada	Sensibiliseren inwoners inzake milieu en duurzaamheid Voor het uitvoeren van een duurzaam milieubeleid is hulp van iedereen nodig. We voeren sensibilisatiecampagnes rond milieu en duurzaamheid.	Jelle Beyens, Katrien Huibrechts	Zie actie nummer 14
38	Mit & Ada	Het participatietraject 'Klimaatmakers' uitrollen in Vosselaar Het initiatief 'Klimaatmakers' heeft als doel burgers actief te betrekken bij de doelstelling van Kempen2030. Klimaatmakers zijn lokale klimaatteams van geëngageerde burgers die meewerken aan concrete acties voor én door burgers. De lokale teams werken	Jelle Beyens	MJP000820

		aan verschillende thema's die een link hebben met lokaal energieverbruik en dichtbij de burger staan (mobiliteit, wonen, energie, groen, consumptie, water). Klimaatmakers werken onafhankelijk, maar krijgen ondersteuning van de gemeente.		
39	Mit	We moedigen lokale initiatieven aan die het concept van circulaire economie concreet maken.	Jelle Beyens	MJP000119
40	Mit & Ada	We bekijken het opzetten van een burgerbudget, naar voorbeeld van Geel (https://ideevoorgeel.be/burgerbudget/). In Vosselaar zouden we projectoproep doen in het kader van 'vergroenen, verbinden, verdorpen.' Burgerjury kiest de projecten die gesubsidieerd worden.	Katrien Huibrechts, Jelle Beyens, Inge Bruynooghe	MJP000820

2.9 Energiearmoede preventief en curatief aanpakken

Nr.	Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
41	EnA	Opleidingen organiseren voor mensen in direct contact met kwetsbare doelgroepen: energiearmoede herkennen, analyseren en juist advies geven.	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	Zie actie nummer 20
42	EnA	Optimaliseren van bestaand ontzorgingstraject rond energie, woningkwaliteit en mobiliteit naar kwetsbare doelgroepen toe i.s.m. OCMW en gemeentediensten: effectieve communicatie, loketwerking, dienstverlening, ...	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	Zie actie nummer 20
43	Ada en EnA	Op maat van verschillende (kwetsbare) doelgroepen communiceren over risico's extreem weer (hitte/koude) en hoe je overlast kan vermijden (bvb. luchtkwaliteit, risico's voedselveiligheid, waar je voor afkoeling terecht kan, etc.). Tegelijk zorgt de gemeente voor het gratis openstellen en bereikbaar	Katrien Huibrechts	Zie actie nummer 27

		maken van koele publieke en/of private ruimten (oftewel "klimaatschuilplaatsen", bvb. kerken, musea, zwembaden, ...) bij extreme hitte.		
44	Ada en EnA	Groenbehoefte in kaart brengen met aandacht voor toegankelijk groenaanbod per inwoner of wijk. De 3-30-300 vuistregel hanteren bij de aanleg van meer publiek groen. Gebieden met kwetsbare groepen worden geprioriteerd.	Steven Struyven, Dries Van Mierlo	MJP000927
45	EnA	Op maat van verschillende kwetsbare doelgroepen promotie maken voor bestaande premies, subsidies en begeleidingsmogelijkheden.	Leen Van Schaeren	Zie actie nummer 20
46	Mit & EnA	(Beter) informeren van kopers over een realistische inschatting van vereiste energetische renovaties om de woning energiezuinig en fossielvrij te maken.	Kordia, Katrien Huibrechts	Zie actie nummer 27
47	Mit & EnA	Afstemmen met sociale huisvestingsmaatschappij over grootschalige renovatie van sociale woningen en het zo energiezuinig mogelijk ontwerpen van nieuwe sociale woningen. Kwantitatieve en kwalitatieve gemeentelijke doelstellingen opstellen.	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	MJP001297
48	Mit & EnA	(Extra) financiële tegemoetkoming en begeleiding van noodkopers in het veilig en energiezuinig maken van de woning, bvb. combinatie dakrenovatie, isolatie, en zonnepanelen aanbieden. (cfr. Buurzame stroom)	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	MJP000904
49	Mit & EnA	Zonnepanelen en/of batterijen bij OCMW-geselecteerde kwetsbare huishoudens plaatsen via coöperatieve, af te betalen tegen laag maandelijks bedrag. (cfr. Zonnepanelen+)	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	Zie actie nummer 20
50	Mit & EnA	Faciliteren renovatietraject leegstand en aanbod aan het Sociaal Verhuurkantoor voor minimaal x aantal jaren. (cfr. Warmnest, Het Pandschap)	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	Zie actie nummer 20

51	EnA	Kwetsbare doelgroepen begeleiden bij overstap energieleverancier.	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	AC000147
52	Mit & EnA	Gratis begeleiding en/of uitvoering van kleinschalige energiebesparende en gezondheidsmaatregelen in huis (bvb. spaardouchekop, tochtstrip, slimme thermostaat, ...) bij kwetsbare huishoudens.	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	MJP000709
53	Mit & EnA	Verhuur organiseren van energie- en waterzuinige toestellen aan een lage huurprijs en met garanties voor reparaties/vervanging door fabrikant. (cfr. Papillon)	Leen Van Schaeren, Sanne Wouters	MJP000904
54	Mit & EnA	Organiseren van reeks vormingen rond openbaar vervoer, fietsen en fietsonderhoud/herstel op maat van alle leeftijden.	Jelle Beyens	Zie actie nummer 27

3 Steracties

3.1 Mitigatie

Uit bovenstaande acties werden onderstaande acties op vlak van mitigatie uitgelicht als steracties. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op een daling van de CO₂-uitstoot.

Titel	Energiezuinige (ver)nieuwbouw met focus op gebouwschil en energiebesparing
Omschrijving	De vernieuwingen/renovaties worden gespreid over de tijd. Prioriteit in legislatuur 2026-2031 is: - de bouw van de nieuwe GBS centrumschool - de nieuwe voetbalkantine. Deze nieuwbouwprojecten zullen een zeer groot energiebesparend effect hebben door toepassing van de nieuwste technologie. - Afhankelijk van budget beginnen we ook aan de renovatie van de gemeentehal, Sint-Jozefszaal en/of 2 van de 3 OCMW-woningen. - Er is beslist om de Oude Pastorij ('t Kadeeke) af te breken tot fietsstalling voor school Heieinde en De Moer.
Implementatiekost	€ 2.315.856
Verwachte energiebesparing	646 MWh energiebesparing Berekening op basis van data VEKA: vanaf 2019 een jaarlijkse primaire energiebesparing realiseren van 2,09%, vanaf 2023 aangescherpt naar 3% = 26,44%

	energiebesparing tegen eind 2030 t.o.v. 2019 conform LEKP-doelstelling primaire energiebesparing: in 2019 primair energieverbruik gebouwen = 2.444 MWh → energiebesparing eind 2030 in primair energieverbruik gebouwen = $2.444 \times 26,44\% = 646$ MWh.
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	0 MWh extra hernieuwbare energieproductie Alle gemeentegebouwen waarvoor het zinvol was, zijn al voorzien van PV-installaties. Daarom zijn er geen plannen om zelf nog bijkomende installaties te plaatsen. Totaal reeds geïnstalleerd piekvermogen aan PV-installaties op gemeentegebouwen = 259,86 kWp, met een gemiddelde jaarlijkse productie van $259,86 \text{ kWp} \times 0,85 \text{ kWh/Wp} = 220.881 \text{ kWh}$.
Verwachte CO ₂ -reductie	159 ton CO ₂ -reductie Berekening op basis van data VEKA : 40,3% CO ₂ -reductie tegen eind 2030 t.o.v. 2019 conform LEKP-doelstelling voor lokaal patrimonium; CO ₂ -uitstoot 2019 = 317 ton van aardgasverbruik + 77 ton van elektriciteitsverbruik; eind 2030 = $(317+77) \times 40,3\% = 159$ ton CO ₂ -reductie t.o.v. uitstoot 2019

Titel	Vosselaar zet in op autodelen, onderzoekt de opportuniteiten ervan binnen de gemeente.
Omschrijving	- Momenteel 2 deelwagens (Kenis Share): 1 op De Moer en 1 in centrum (nu kerkplein maar wordt verplaatst naar wissel). Ook stelselmatige uitbreiding van elektrische laadpunten. We houden de bezettingsgraad op verschillende tijdstippen in het oog en breiden het aanbod uit indien nodig. - We blijven de deelauto's ook ruim promoten en bekend maken.
Implementatiekosten	€ 100.200
Verwachte energiebesparing	28,8 MWh verwachte energiebesparing 7,488 ton CO ₂ -reductie gedeeld door de conversiefactor voor diesel en benzine (conversiefactor 0,26 ton CO ₂ /MWh)
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	0
Verwachte CO ₂ -reductie	7,488 ton CO ₂ -reductie = 2 elektrische deelwagens * (besparing van 1,782 ton CO ₂ per jaar per deelauto door modal shift + besparing van 1,962 ton CO ₂ per jaar per elektrische deelauto) (obv document Way to go)

Titel	100% verleden van de openbare verlichting
-------	---

Omschrijving	Vosselaar is ingestapt in het project "licht als dienst" en maart 2024 is 68% verLED. In Maart 2025 is er al 84,4% verLED. Tegen 2028 (mogelijks vroeger) halen we 100%. Het brandregime is als volgt afgesproken met Fluvius: "dieper dimmen" BPIV UNI 20-22-23/DIM/4-5-6 VRZA50, bovendien werd voor gans Vosselaar de lichtkleur 4000K voorzien (uitgezonderd Centrum), de enige verantwoorde keuze om energetisch in functie van het lichttechnische het beste rendement te bereiken. In eigen patrimonium (binnen in eigen gebouwen) gaan we ook alles vervangen naar ledlampen.
Implementatiekost	0
Verwachte energiebesparing	248 MWh energiebesparing 552 MWh verbruik in 2019, bij 100% verledning gaan we uit van een energiebesparing van 45% = 248 MWh besparing
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	0
Verwachte CO ₂ -reductie	55 ton CO₂-reductie 248 MWh energiebesparing * emissiefactor elektriciteit (0,221 ton CO₂/MWh elektriciteit) = 55 ton CO₂

3.2 Adaptatie

Uit bovenstaande acties werden onderstaande acties op vlak van adaptatie uitgelicht als steracties. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op klimaatadaptatie en meer bepaald op de meest relevante klimaatrisico's en meest kwetsbare sectoren.

Titel	Project Rietloop ("Levend water" of "steeple")
Omschrijving	Uitwerking van een concrete actie uit het hemelwater- en droogteplan: ruimte om water te laten infiltreren en water op een aangename manier in het dorpsbeeld te krijgen.
Implementatiekost	€ 1.142.600
Verwachte resultaten	Verbetering van de beleving rond de Rietloop, gecombineerd met een herstel van de infiltratie- en buffercapaciteit van hemelwater.
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	Waterbuffering: 6000 m ³ extra volume beschikbaar voor water.

Titel	Project Witte Wijk
Omschrijving	Dit project 'Witte wijk' vertrekt vanuit een totaalrenovatie van de ondergrond die wordt aangegrepen om ook bovengronds het publiek domein aan te pakken qua speelruimte en biodiversiteit. Veel aspecten komen hier samen: groenblauwe netwerken, heraanleg veilig verkeer,...
Implementatiekost	€ 687.000
Verwachte resultaten	Verhoogde leefbaarheid van de wijk, netto ontharding en vergroening resulteert in verminderde hittestress, meer hemelwaterinfiltratie en verhoging van de biodiversiteit.
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	7.500m ² ontharding

Titel	Project "Konijnenberg tot Cingel: meer groen en levendigheid in het centrum" (EFRO-project)
Omschrijving	- Via participatie werden de inwoners bevraagd over de nieuwe groene zone (A) en de 3 pleintjes (B). - Uitvoering in verschillende fases: Planning: fase 1: in 2026-2027 wordt pleintje hoek Kerkstraat en Eigenaarsstraat en Cingel uitgevoerd en enkele quick wins op andere pleinen (zonder verlies van parkeerplaatsen): • 15 nieuwe bomen • 1700m² ontharding (excl. school) • 180m² biodiverse aanplanting Planning fase 2: opstart voorzien na 2030.
Implementatiekost	€ 550.000
Verwachte resultaten	Klimaatbestendig ingericht centrum
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	1700 m ² ontharding

3.3 Energiearmoede

Uit bovenstaande acties werden onderstaande actie op vlak van energiearmoede uitgelicht als steracties. Het zijn de belangrijkste acties

van het lokaal bestuur om in te zetten op het verminderen van energiearmoede.

Titel	Verhuur energiezuinige toestellen
Omschrijving	Verhuur organiseren van energie- en waterzuinige toestellen aan een lage huurprijs en met garanties voor reparaties/vervanging door fabrikant. (cfr. Papillon) Dit project deze legislatuur in uitvoering brengen via Kordia of Welzijnszorg Kempen.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Huishoudens met een laag inkomen

Titel	Noodkoopfonds
Omschrijving	(Extra) financiële tegemoetkoming en begeleiding van noodkopers in het veilig en energiezuinig maken van de woning, bvb. combinatie dakrenovatie, isolatie, en zonnepanelen aanbieden. (cfr. Buurzame stroom). Het Noodkoopfonds van de Vlaamse overheid wordt door Kordia gecoördineerd.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Personen die substandaard gehuisvest zijn + huishoudens met een laag inkomen

Titel	Opleidingen organiseren rond autodelen en deelfietsen
Omschrijving	Opleidingen organiseren rond autodelen en deelfietsen, zowel voor burgers als intern. Er zijn te veel drempels voor de deelwagens.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Iedereen

Titel	Energiezuinige sociale woningen
Omschrijving	Afstemmen met sociale huisvestingsmaatschappijen over grootschalige renovatie van sociale woningen en het zo energiezuinig mogelijk ontwerpen van nieuwe sociale woningen. Kwantitatieve en kwalitatieve gemeentelijke doelstellingen opstellen.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	huishoudens met een laag inkomen

4 Klimaatbegroting

Totaal gemeentelijk budget voorzien voor uitvoering van het klimaatactieplan in deze legislatuur: € 6.874.743.

5 Bijlage

5.1 Overzicht indicatoren SECAP incl. addendum

Een overzicht van de meest recente indicatoren die gekoppeld zijn aan de strategische en operationele doelstellingen van het plan vindt u hier: [Overzicht indicatoren](#)

Instructies bij het raadplegen van de indicatoren:

- Bij het openen van de hyperlink kom je in de databank van Provincies in Cijfers terecht. Er openen zich automatisch heel wat tabbladen met presentaties, waarbij het laatste (meest rechts geplaatste) tabblad met presentatie van de cijfers zichtbaar is op je scherm. Je kan met het ‘schuifbalkje’ onmiddellijk onder de blok van tabbladen van rechts naar links schuiven en zo van het laatste naar het eerste tabblad bewegen.
- De tabbladen zijn per speerpunt gerangschikt (van links naar rechts) en omvatten alle indicatoren die in het klimaatactieplan zijn opgenomen. In de mate van het mogelijke wordt daarbij de volgorde van het actieplan gerespecteerd.

5.2 Overzicht operationele doelstellingen SECAP incl. addendum

1. Gemeentelijk patrimonium -55% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050
OD 1.1. We reduceren het primair energieverbruik van stookinstallaties en elektriciteitsvraag in gebouwen en technische installaties (exclusief erfgoed) jaarlijks met 3% vanaf 2020.
OD 1.2. We verhogen de productie van hernieuwbare energie op onze daken.
OD 1.3. We bekijken systematisch de alternatieven voor het standaardvervoer.
OD 1.4. Voor de openbare verlichting schakelen we over op 100% LED tegen 2030.
OD 1.5. We gebruiken geen toestellen/machines meer op fossiele brandstof.
2. Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten
OD 2.1. We maken werk van het opwaarderen van het centrumgebied met aandacht voor centrumfuncties, groen en mobiliteit.
OD 2.2. We transformeren de gemeentelijke gebouwen en domeinen tot klimaatbestendige sites met meer groen (bomen en hagen, avontuurlijk speelgroen en groene speel- en beweegruimte) en een verhoogde leefbaarheid, waardoor ook hittestress, droogte en wateroverlast verminderen.
OD 2.3. We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt
3. Private ontwikkelingen klimaatproof sturen
OD 3.1. We voeren een duurzaam stedenbouwkundig beleid om de leefbaarheid en open ruimte in de gemeente te vrijwaren en kwalitatieve kernversterking te bewerkstelligen.
4. Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren
OD 4.1. We maken alle woningen even energiezuinig als een energetisch performante nieuwbouwwoning.

5. Systematische keuze voor alternatief vervoer
OD 5.1. We stimuleren een modal shift, zodat minstens 50% van de verplaatsingen in onze gemeente te voet, per (elektrische) fiets, step of openbaar vervoer gebeuren.
OD 5.2. We voeren een stimulerend beleid om elektrische mobiliteit een boost te geven, we verhogen het aantal toegangspunten voor koolstofvrije deelsystemen en verhogen het aantal laadpunten voor elektrische voertuigen.
6. Transitie van fossiel naar hernieuwbaar
OD 6.1. We verhogen de productie en opslag van hernieuwbare stroom in de gemeente in lijn met het regionale doel om 32% van het regionale energieverbruik uit hernieuwbare bronnen te halen.
OD 6.2. We ondersteunen de productie van groene warmtevoorziening.
7. Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
OD 7.1. Verhoging van het areaal bos in onze gemeente.
OD 7.2. Verlagen van het risico op overstromingen en droogte, rekening houdend met klimaatscenario's door in te zetten op structurele ontharding en extra opvang en infiltratiecapaciteit voor regenwater.
OD 7.3 Op vlak van klimaatrobuuste vergroening doen we de nodige inspanningen, zodat het aantal bomen, hagen, geveltuinbeplantingen en natuurgroenperken in Vosselaar structureel toeneemt.
OD 7.4. We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen
OD 7.5. We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt
8. Burgerparticipatie
OD 8.1. Informeren, sensibiliseren, engageren en betrekken van verschillende doelgroepen rond het klimaatthema
OD 8.2. Vosselaar stimuleert meer participatie in hernieuwbare energie
9. Energiearmoede preventief en curatief aanpakken
OD 9.1. Het aandeel huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen blijft status quo tussen 2025-2030.
OD 9.2. Het aantal sociale huurwoningen stijgt met 34 in de periode 2025 - 2031.